

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **M. Ch.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2014, č. j. 51 A 9/2013 – 26,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2014, č. j. 51 A 9/2013 – 26, **se zrušuje**, a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalovaný - Krajský úřad Kraje Vysočina domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2014, č. j. 51 A 9/2013 – 26, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové (dále též „krajský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 25. 4. 2014, č. j. 51 A 9/2013 – 26, zrušil pro vady řízení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Kraje Vysočina, oddělení ostatních správních činností, ze dne 14. 3. 2013, č. j. KUJI 18601/2013, sp. zn. OOSČ 157/2013 OOSC/59/AS/2, a jemu předcházející rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod ze dne 25. 2. 2013, odboru dopravy, č. j. DOP/2179/2012-17, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 14. 3. 2013, č. j.: KUJI 18601/2013, sp. zn. OOSČ 157/2013 OOSC/59/AS/2 byl při tom žalobce pravomocně uznán vinným ze spáchání přestupků podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 a ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“) a byla mu uložena pokuta ve výši 2.500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Krajský soud při svém rozhodování dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v otázce naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu nepřezkoumatelné. Správní orgán je totiž i bez návrhu povinen zjišťovat všechny rozhodné okolnosti, a to i ve prospěch obviněného z přestupku (ust. § 50 odst. 3 správního řádu). V přestupkovém řízení se nelze spokojit pouze s povrchními zjištěními, nýbrž je povinností rozhodujícího správního orgánu náležitě zjistit znaky skutkové podstaty přestupku a odůvodnit je natolik úplně a přesně, aby bylo možno uzavřít, že se obviněný s pravděpodobností rovnající praktické jistotě skutečně dopustil jednání naplňujícího znaky přestupku, které je mu kladen za vinu. Jinak je nutno postupovat ve smyslu zásady *in dubio pro reo*. Tak tomu ale v této věci podle krajského soudu nebylo.

Jde-li o věc samou, krajský soud po opakování provedených důkazů, zejm. videozáznamu Policie České republiky, dospěl k závěru, že není zřejmé, že by byl žalobce omezován ve své jízdě jakýmkoliv jiným vozidlem, jak předestíral ve své žalobě. Poukazované terénní zelené vozidlo, které se z pohledu žalobce nacházelo v levém - odbočovacím pruhu, zde plynule zastavovalo, a to z důvodu budoucí změny směru jízdy. Žádné jiné vozidlo souběžně s vozidlem žalobce křižovatkou v inkriminované době neprojíždělo. Stejně tak je vyloučeno, aby od okamžiku projetí křižovatky žalobcem do zastavení jeho vozu došlo k záměně v osobě řidiče. I po opakování tohoto důkazu soudem žalobce setrval na svém tvrzení, že vjížděl do křižovatky v okamžiku, kdy na semaforu stále svítilo oranžové výstražné světlo. Tato verze žalobce však byla před soudem jednoznačně vyvrácena. Formálně vzato bylo možno konstatovat, že žalobce vjel do křižovatky jednoznačně na červené světlo. Nechoval se tak v souladu s ust. § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Z jakého důvodu k tomu došlo, však ani žalovaný ani správní orgán prvního stupně blíže nevyšetřil. Při tom je zřejmé, že červené světlo nesvítilo na návěstidle stále, ale následovalo po světle oranžovém s časovou prodlevou cca 2 sekund.

Podle krajského soudu je obecně známo, že reakční doba na světelný podnět je u řidičů cca 1 sekunda. Pokud pak bylo deštivo a žalobce jel rychlostí 60 km/hod., je podle zkušenosti rozhodujícího soudu zřejmé, že by žalobce k zastavení vozidla potřeboval dráhu cca 45-50m. Krajský soud má proto za spornou otázku, zda mohl žalobce po rozsvícení žlutého světla zastavit před křižovatkou tak, aby neohrozil ostatní řidiče. Při svých úvahách pak správní soud dovodil, že není dostatečně zřejmé, zda žalobce skutek, který mu je kladen za vinu, spáchal i z pohledu materiálního. Otázka jednání žalobce nebyla posouzena z hlediska ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu. Pokud by totiž došlo k naplnění dikce tohoto ustanovení zákona o silničním provozu, nemohlo by být žalobci spáchání přestupku, z něhož byl uznán vinným, kladeno za vinu. Krajský soud proto dospěl k závěru, že je v tomto rozsahu řízení před správním orgánem zatíženo nepřezkoumatelností, a proto jej zrušil.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný jako stěžovatel (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou výslovně opřel o důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatel především namítl, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku přezkoumatelnosti resp. nepřezkoumatelnosti zrušeného rozhodnutí stěžovatele i správního orgánu prvního stupně. Správní orgány obou stupňů se v rámci svých rozhodnutí řádně vypořádaly s vyhodnocením naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku dle

pokračování

§ 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil žalobce. Na řádně a správně (i podle krajského soudu) zjištěný skutkový děj poté správní orgány aplikovaly příslušná ustanovení zákona o silničním provozu. Krajským soudem podaný výklad ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu je však nepřiměřeně extenzivní. Ve svém důsledku by při aplikaci v praxi vedl k naprosto neudržitelnému a vysoce rizikovému stavu v provozu na pozemních komunikacích, když by fakticky nemusely být vůbec respektovány povinnosti řidiče vyplývající ze světelných signálů tříbarevné soustavy při řízení provozu na světelné křižovatce. Citované ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu je zásadně a důsledně třeba vykládat tak, že prvotní je vždy povinnost řidiče na signál se žlutým světlem „Pozor!“ zastavit vozidlo před značkami křižovatky (resp. před značkou „příčná čára souvislá“, resp. před světelným signalizačním zařízením). Teprve a pouze výjimečně - kdy je při rozsvícení tohoto žlutého světla vozidlo již tak blízko křižovatky, že by jeho řidič nemohl bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě. Z pořízeného videozáznamu je však zcela evidentní a jednoznačně seznatelné, že žalobce nejenže nezastavil či nezpomalil svou jízdu při signálu žlutým světlem s intervalem cca 2 sekund, ale nezastavil ani na světelný signál se světlem v barvě červené. V pozici na kterou poukazuje krajský soud - tedy stav, kdy již při změně ze zeleného světla na žluté, nemůže řidič bezpečně zastavit před křižovatkou, se v projednávané věci nacházel toliko řidič bílé dodávky, nikoliv však žalobce. Ten se v totožném místě (kdy již nelze bezpečně zastavit před křižovatkou) nacházel až při změně světla z barvy žluté na barvu červenou (tedy již dávno po té, kdy měl i s prodlevou 1 sekundy dle krajského soudu zahájit brzdný manévr). Že pak křižovatkou žalobce projížděl na signál s červeným světlem (Stůj!) a nikoliv na žlutý signál (Pozor!) seznal i sám krajský soud. Pokud pak krajský soud poukazuje na možný vliv počasí (déšť), tak bylo naopak povinností řidiče, jak jsou stanoveny v § 18 odst. 1 zákona o silničním provozu, zvláště při průjezdu křižovatkou, aby tento svou jízdu přizpůsobil okolnostem, které by bylo možno předvídat. Na jednání žalobce ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu jednoznačně nedopadá. Je tomu tak proto, že žalobce v okamžiku rozsvícení signálu se žlutým světlem nebyl v bezprostřední blízkosti hranice křižovatky. Toto jednoznačně vyplývá z videozáznamu, zachycujícího jednání žalobce. Ten však měl dostatečnou možnost na žluté světlo zastavit ještě před křižovatkou, což neučinil. Žalobce nezahájil brzdný manévr ani po té, co se na světelné signalizaci rozsvítilo červené světlo (Stůj!), jehož rozsvícení musel nutně předpokládat a vzhledem k jeho pozici před světelnou signalizací ho i vidět. Při hodnocení skutkového děje a jeho právního posouzení je naopak nutné přihlídnout k tomu, že žalobce měl sám předvídat rozsvícení červeného světla, s nímž je spojen zákaz jízdy křižovatkou, resp. měl zahájit brzdný manévr již na žluté světelné znamení a tím spíše pak na světelné znamení červené, které musel nutně vidět. Ani na jeden z těchto signálů však žalobce nereagoval a namísto toho pokračoval jízdou křižovatkou i na červené signální světlo. Tvrzení žalobce o tom, že byl při průjezdu křižovatkou ohrožen jiným vozidlem, že při jeho průjezdu svítilo žluté světlo a že byla chyba v koordinaci a nastavení signalizačního zařízení, bylo dokazováním proto jednoznačně vyvráceno.

Žalobce považuje kasační stížnost za neopodstatněnou a rozsudek krajského soudu za souladný se zákonem. Popírá, že by řádně nesledoval světelné signály, jak dovozuje stěžovatel s poukazem na jeho vyjádření před správním orgánem prvního stupně. Nesouhlasí ani se stěžovatelem předestřeným výsledkem dokazování, podle kterého má být ze spisového materiálu jednoznačně zřejmé, že projel křižovatkou na signál s červeným světlem. V tomto směru je rozhodný úhel pohledu kamery, který je však v této věci

odlišný od pohledu ze sedadla řidiče. Setrvává na svém tvrzení, že ze svého pohledu vjížděl do křižovatky stále na oranžovou (žlutou) a nikoliv na červenou, jak mylně dovozují správní orgány a ve svém důsledku i krajský soud. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu je třeba zrušit, a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti má za to, že rozsudek krajského soudu je zatížen vadou řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti, neboť se nedostatečně věnuje otázce naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu ve vztahu k ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu, ačkoliv tak měl učinit podle § 3 a § 50 odst. 2 (*správně odst. 3*) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

Podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla v rozporu s § 4 písm. b) a c) nezastaví vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou.

Podle ust. § 4 písm. b) zákona o silničním provozu je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis, vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Podle ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.

Podle ust. § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu při řízení provozu na křižovatce znamená pro řidiče signál s červeným světlem "Stůj!" povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP", a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením.

Podle ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu při řízení provozu na křižovatce znamená pro řidiče signál se žlutým světlem "Pozor!" povinnost zastavit vozidlo před dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP", a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením; je-li však toto vozidlo při rozsvícení tohoto signálu již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit, smí pokračovat v jízdě.

pokračování

Podle ust. § 3 správního řádu, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle ust. § 50 odst. 3 správního řádu správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

Z napadeného rozhodnutí stěžovatele ze dne 14. 3. 2013, č. j.: KUJI 18601/2013, sp. zn. OOSČ 157/2013 OOSC/59/AS/2 vyplývá, že žalobce byl pravomocně uznán vinným ze spáchání 2 přestupků [dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu] spočívajících v porušení § 4 písm. b) a c) a § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona, za což mu byla udělena pokuta 2.500 Kč a stanovena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč. Žalobci byla tedy pravomocně uložena uvedená pokuta celkem za 2 spáchané přestupky, když první měl spočívat v nedovolené jízdě křižovatkou za situace, kdy na světelném signalizačním zařízení mělo svítit již červené světlo, a druhý spočíval v jízdě vozidlem, které nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem pro provoz na pozemních komunikacích (bez platné STK).

Krajský soud se při svém rozhodování blíže zabýval pouze otázkou, zda na poli zákonitosti ob stojí závěr správních orgánů, že žalobce spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu. Přitom dospěl k závěru, že je v této otázce rozhodnutí žalovaného i správního orgánu prvního stupně dílem nepřezkoumatelné a proto je zrušil a věc vrátil žalovanému stěžovateli k dalšímu řízení. Žalobními námitkami či zákonitostí závěru žalovaného stěžovatele stran druhého z přestupků, který byl žalobci kladen za vinu, se krajský soud z důvodu ekonomie řízení již nezabýval. S vysloveným názorem nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného se však stěžovatel neztotožnil a napadl jej kasační stížností.

Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo, než se zabývat toliko otázkou, zda na poli zákonitosti ob stojí závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele ve vztahu ke spáchanému přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu, či nikoliv.

Otázkou přezkoumatelnosti správních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud zabýval již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010 - 132, který je dostupný na www.nssoud.cz, v němž vyslovil, že: „V rámci řízení o uložení pokuty za správní delikt, zahajovaného z úřední povinnosti (ex officio), jako jedné ze základních forem správního trestání je třeba klást zvláštní důraz na důkladné zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů a jejich rozhodnutí důsledně poměřovat zásadou materiální pravdy jako jednou ze základních zásad činnosti správních orgánů ve smyslu § 3 správního řádu z roku 2004, jakož i zásadou vyšetřovací (vyhledávací) podle § 50 odst. 3 věty druhé téhož zákona“. V rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 2412/2011, vyslovil Nejvyšší správní soud právní názor, že: „Podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu z roku 2004 v řízení, v němž

má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena; toto ustanovení je tak ve vztahu k § 82 odst. 4 téhož zákona lex specialis. Má-li správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu (z logiky věci bez návrhu toho, komu má být povinnost uložena), nemůže se správní orgán ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů současně dovolávat § 82 odst. 4 správního řádu (zásady koncentrace řízení). Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu na řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, nedopadá.“

Obecně pak lze ve vztahu k přezkoumatelnosti, resp. nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí vztáhnout i premisy a závěry upravující přezkoumatelnost rozhodnutí správních soudů, jak bylo vytýčeno v judikatuře Ústavního soudu (např. náleze ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, či náleze ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, jenž byl uveřejněn pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu). Obdobné platí, i pokud jde o judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu ve vztahu k rozhodnutím správních soudů. Je tomu tak proto, že v zásadě je třeba na správní rozhodnutí sankční povahy (při správním trestání) vztahovat tytéž požadavky jako na soudní rozhodnutí. V tomto směru např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 133/2004, vyplývá názor, že: „*Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny*“. V rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, pak Nejvyšší správní soud vyložil, že: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné*“. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupného na www.nssoud.cz, vyplývá, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že má-li být správní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný a jak uvažil o pro věc zásadních skutečnostech (o naplnění skutkových znaků přestupků), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění přezkoumávaného správního rozhodnutí. Je tomu tak

pokračování

proto, že jen prostřednictvím odůvodnění tohoto rozhodnutí lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní orgán vyšel a jak o něm uvažil.

Vytýčeným požadavkům rozhodnutí žalovaného dostojí.

Z obsahu spisu vyplývá, že v otázce žalobcem spáchaného přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu bylo vedeno rozsáhlé dokazování. Skutkový závěr správních orgánů obou stupňů o tom, že žalobce spáchal přestupek, který mu byl kladen za vinu, tj. že nedbal světelných znamení a s vozidlem projel monitorovanou křižovatkou, i když na světelné signalizaci svítilo červené světlo, byl jednoznačně prokázán nejen v řízení před žalovaným, ale i v řízení před krajským soudem. Tento skutkový závěr žalovaného a správního orgánu prvního stupně se neopírá pouze o stěžejní důkaz - videozáznam, ale vyplývá i z jiných důkazů provedených správním orgánem (např. ze svědeckých výpovědí zasahujících příslušníků Policie České republiky). Ze žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného je též dostatečně patrné, jak se správní orgán vypořádal se vznesenými odvolacími důvody a k nim se vztahující zásadní žalobní argumentací. Je z něj také patrné, z jakých důvodů a důkazů dovozuje, že je žalobcem v tomto směru předestřená argumentace o tom, že ve skutečnosti projížděl křižovatkou v okamžiku, kdy na signalizačním zařízení (semaforu) svítilo žluté výstražné světlo a že byl ohrožen jiným vozidlem, lichá a vyvrácená.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu jsou vyslovené závěry žalovaného ohledně spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu žalobcem v návaznosti na § 4 písm. b) a c) téhož zákona zcela dostatečně podložené skutkovými okolnostmi zjištěnými jak ve správním řízení, tak i v řízení před krajským soudem při jednání. Ze skutkového stavu věci i z jeho hodnocení žalovaným jednoznačně vyplývá, že žalobce nedbal výstražných světelných znamení a projížděl křižovatkou za stavu, kdy jej na to upozorňovala nejen výstražná světelná signalizace žlutým světlem [srov. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu], ale dokonce za stavu, kdy mu světelná signalizace přikazovala zastavit vozidlo před dopravní značkou "Příčná čára souvislá", "Příčná čára souvislá se symbolem Dej přednost v jízdě!" a "Příčná čára souvislá s nápisem STOP", a kde taková dopravní značka není, před světelným signalizačním zařízením [srov. § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu]. Ponechat stranou pozornosti nelze ani skutečnost, že z obsahu správního spisu a důkazů v něm obsaženým nevyplývá, že by se žalobce alespoň pokusil své vozidlo zastavit, ale naopak, že při průjezdu křižovatky žalobcem řízené vozidlo zrychlilo. Nelze tak v žádném případě souhlasit s krajským soudem, že by se žalovaný spokojil pouze s povrchními zjištěními a že by v projednávané věci nebyl náležitě a dostatečně zjištěn skutkový stav věci. Skutkový stav věci zjištěný správními orgány je přitom dostatečný pro závěr, že žalobce naplnil znaky přestupku [§ 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu], který mu byl mimo jiné kladen za vinu a je prostý rozumných pochybností.

Z napadeného rozhodnutí žalovaného nelze skutečně jednoznačně zjistit, zda se správní orgány v projednávané věci výslovně zabývaly úvahou o pohnutkách žalobce, které jej vedly k tomu, že projížděl křižovatkou, ačkoliv mu to zakazovala světelná signalizace, dále bližšími podmínkami silničního provozu (déšť) a tím, zda v jeho věci byly naplněny podmínky pro exkulpaci [§ 70 odst. 2 písm. d), věta první za středníkem zákona o silničním provozu], či nikoliv. Ze zjištěného skutkového stavu věci, jak správně v kasační

stížnosti poukazuje stěžovatel, však i bez výslovného explicitního zakotvení v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že toto ustanovení na žalobce účinně nedopadá. Žalobce totiž zcela nesporně - oproti předchozímu vozidlu (bílá dodávka) projížděl dotčenou křižovatkou za stavu, kdy již na světelné signalizaci svítilo červené světlo. Dikce § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu však oproti dikci § 70 odst. 2 písm. d) téhož zákona neumožňuje, a tedy i neukládá, správnímu orgánu povinnost uvážit, zda při rozsvícení červeného světelného signálu byl žalobce již tak blízko, že by řidič nemohl vozidlo bezpečně zastavit a smí proto pokračovat v jízdě. Je tomu tak proto, že zákon počítá se zahájením brzdícího manévru v okamžiku rozsvícení žlutého signalizačního světla a nikoliv až světla červeného. V pozici, kdy by byla bývala aplikace dikce ust. § 70 odst. 2 písm. d) věty první za středníkem zákona o silničním provozu relevantní, se nenacházelo vozidlo žalobce, ale jiné vozidlo - bílá dodávka. Naopak vozidlo žalobce v tento okamžik nebylo v zorném poli policejní kamery a nebylo tam ani následující 2 sekundy, které by jinak mohl žalobce - pokud by respektoval výstražné světelné znamení signalizace křižovatkou (žluté světlo), věnovat bezpečnému zastavení na hranici sledované křižovatkou. V pozici, na níž by jinak dopadalo ust. § 70 odst. 2 písm. d) věta za středníkem zákona o silničním provozu, se vozidlo žalobce nacházelo až v okamžiku změny světelné signalizace z barvy žluté na barvu červenou (srov. str. 5 a 6 rozhodnutí žalovaného).

Stěžovatel zcela případně poukazuje na skutečnost, že každý řidič si musí být vědom toho, že při průjezdu křižovatkou nebo i před tím může dojít ke změně světelné signalizace. Musí proto být připraven na tuto změnu adekvátně a bezprostředně reagovat. Změna zeleného světla (Volno!) na žluté světlo (Pozor!) a na následující červené světlo (Stůj!) není nic neobvyklého ani nahodilého. Jde o zcela běžnou dopravní situaci. Řidič ji musí předvídat a tomu musí přizpůsobit způsob a rychlost jízdy (průjezdu křižovatkou). Uvedené platí tím spíše, pokud je deštivé počasí, jak tomu bylo i v projednávané věci. Takto ovšem žalobce evidentně nepostupoval. Nereagoval ani na výstražnou signalizaci žlutým světlem, ani na signalizaci světlem červeným, přičemž došlo i k zrychlení vozu (srov. rozhodnutí žalovaného str. 4).

Podle názoru Nejvyššího správního soudu proto krajským soudem obligatorně vyžadovaná úvaha žalovaného k pohnutkám jízdy žalobce, k posouzení dané věci dle § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu a k tomu, zda světelná signalizace nebyla ve skutečnosti pastí na řidiče, není případná. Bylo by naopak přepjatým formalismem rušit rozhodnutí žalovaného jen proto, že uvedenou úvahu výslovně neobsahuje. Toto platí tím spíše, když je z rozhodnutí žalovaného jako celku ve spojení s vyjádřením k žalobě a kasační stížnosti, zřejmý jeho závěr o tom, že ust. § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu na posuzovanou skutkovou situaci nedopadalo (oproti před žalobcem jedoucím vozidlu - bílé dodávce). Navíc žalobce neprojížděl křižovatkou za situace, kdy svítilo žluté světlo, ale za situace, kdy již svítilo světlo červené, které nemohl přehlédnout.

Nejvyšší správní soud nemůže ponechat stranou ani okolnost, že vytýkaná a krajským soudem dovozovaná vada řízení (zrušující důvod) před správními orgány [porušení § 50 odst. 2 a 3 správního řádu ve spojení s § 70 odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu] nebyla ve skutečnosti žalobcem v jeho žalobě ze dne 17. 4. 2014, ani v doplnění žaloby ze dne 7. 5. 2014, vůbec namítána. Pokud se jí pak krajský soud zabýval, rozváděl své úvahy stran pohnutek jednání žalobce, rychlosti vozidla, povětrnostních podmínek a brzdných drah, postupoval v rozporu s dispoziční zásadou, na které je správní

pokračování

soudnictví založeno. Již z tohoto důvodu bylo třeba napadený rozsudek zrušit, a to i bez návrhu.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů proto zrušil kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 2014, č. j. 51 A 9/2013 – 26, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.).

V dalším řízení bude na krajském soudu, aby v mezích vysloveného právního názoru a v mezích včas uplatněných žalobních bodů posoudil zákonnost rozhodnutí žalovaného, a teprve po té vydá rozhodnutí, které bude odpovídat zákonu.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu